

Maa jeg rette en Forespørgsel til den højtærede Formand med Hensyn til Afstemningsmaaden. Jeg vilde gerne spørge Formanden, om han ikke, inden Forhandlingen slutter, vil meddele Tinget, hvorledes han har tænkt sig, at Afstemningen skal foregaa over de forskellige Ændringsforslag.

Emil Petersen: De Udtalelser, vi nu hørte fra det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), give mig Anledning til endnu et Par Bemærkninger. Det ærede Medlem udtalte, at man paa andre Steder kunde sætte de kunstneriske og arkitektoniske Hensyn til Side, men paa et Sted som her i Nærheden af Christiansborg Slot lod det sig ikke gøre. Jeg vil til en vis Grad give det ærede Medlem Medhold heri, men naar han uden videre gaar ud fra, at man fra anden Side i denne Sag har tilsidesat de kunstneriske og arkitektoniske Hensyn, tror jeg, at han tager fejl. Det ærede Medlems Opfattelse af den Vægt, man skal tillægge disse Hensyn, er noget forskellig fra den, jeg har. Da jeg før omtalte det ærede Medlems og andre ærede Medlemmers Stilling nu og tidligere, naar det gjaldt om at opføre Bygninger for Statskassens Regning her i København, var det netop, fordi jeg ikke har erkendt og heller ikke nu kan erkende, at man i den Grad, som det ærede Medlem, har Lov til at drage det arkitektoniske Hensyn i Forgrunden. Jeg vil, maaske med lidt Overdrivelse, kunne fremstille dette saaledes, at jeg vil advare det ærede Medlem og andre ligesindede mod først og fremmest at tænke paa at tilvejebringe Bygninger, som i arkitektonisk og kunstnerisk Henseende tage sig smukt og imponerende ud. Jeg mener, at naar man skal bygge enten her eller andre Steder, enten det sker for Statens Regning eller det er private, der opføre Bygningerne, maa man først og fremmest tage praktiske Hensyn, saa at Bygningen passer til det, den skal bruges til, dernæst maa det økonomiske Hensyn komme i Betragtning, og først da skal man under Hensyntagen til den praktiske Brug og de økonomiske Hensyn tage kunstneriske og arkitektoniske Hensyn. Jeg tror at have lagt Mærke til, at der er visse ærede Medlemmer, der sætte det arkitektoniske absolut i første Række; men det, at man sætter enhver Ting paa sin rette Plads, betyder slet ikke, at man overser eller undervurderer kunstneriske eller arkitektoniske Hensyn.

Det ærede Medlem syntes at gaa ud

fra, at jeg, da jeg talte om, at man præjudicerede en samlet Overvejelse af Slotsholmens Bebyggelse, da man vedtog Opførelsen af Christiansborg, havde glemt andre Ting, der ogsaa have medvirket dertil. Jeg nævnedes imidlertid ogsaa Opførelsen af den ny Bygning for det kongelige Bibliotek og det, man nu staar i Begreb med at gøre: Udvidelsen og Restaureringen af Ministerialbygningerne, og som en fjerde Ting, selve det ærede Medlems principale Forslag om Opførelse af en selvstændig Rigsarkivbygning i den sydvestlige Del af Slotsholmen. Ogsaa dette vilde jo præjudicere en saadan samlet Overvejelse. Det ærede Medlem vilde nu gerne føre det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard) over paa sin Side og tage ham til Indtægt for sit Standpunkt: en eventuel Gennembrydning af den nuværende gamle kongelige Biblioteksbygning. Jeg beklager, at det ærede Medlem ikke tog samme Hensyn til og lagde samme Vægt paa det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds' Udtalelser, da vi behandlede Spørgsmaalet om Genopførelsen af Christiansborg, den samme Vægt, som han nu synes at tillægge dem. Nu synes det pludselig at gaa op for det ærede Medlem, at Rigsdagsfløjen vil komme til at ligge noget indkneben; han fremdrog selv, at der ingen Udvidelsesmuligheder var. Det er det samme, som fra anden Side, og netop af det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds, er blevet fremholdt, den Gang der var Tale om at genopføre Christiansborg og Indrettelse af Rigsdagshuset i den Fløj, hvor det nu paatænkes. Havde det ærede Medlem den Gang lyttet til det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds, havde vi nu ikke haft denne Kalamitet.

Det ærede Medlem taler om, at kun for et stort og smukt Formaal maa den gamle Biblioteksbygning falde. Jeg kan til en vis Grad være enig med det ærede Medlem deri. Men at det, at tilvejebringe et Rigsarkiv, ikke er noget stort og smukt Formaal, kan jeg ikke være enig med det ærede Medlem i. Jeg mener, det er et stort Formaal, et smukt Formaal, og hvad der er mere: det er ganske nødvendigt. Efter at jeg har set de Lokalteter, hvori vore Arkivalier ere installerede, tør jeg ikke paatage mig Ansvar for at vente noget Øjeblik med at bringe dem bort fra de Rum, hvor de nu findes, og ind i brandsikre Rum. Noget andet vilde være ganske uforsvarligt. Derfor kalder jeg det for et stort og smukt Formaal. Da